

VÍTÁM TĚ, KVĚTNE!

Vítám tě, květně, zde, kde jsi nejkrásnější! Aspoň pro
 mne, usedlého na domácí hroudě a nevalně toužícího po
 5 cizích rájích. Vítám tě v adamovských lesích. Budeš se
 toulati zvolna a zamyšleně žlutozeleným habřím a tem-
 ným smrčím, mezi nímž svítí smaragdové kužele modřínů
 a nad nímž plápolají žlutavé chocholy břízek, budeš na-
 slouchati chorálu pěnic, pěnkav, zvonků, drozdů a kosů,
 10 dříve než utichnou v hnízdech, budeš počítati volání ku-
 kaččina, budeš líhati ještě několik dní v bílých sasankách
 a potom v konvalinkách, ze spánku budou tě probouzeti
 křiky sojek a bažantů, ržání srnců a jelenů, štěkot lišek,
 budeš blouzniti o útlých dryádách, jež právě vyšly z omla-
 15 zených pňů — toliko vrásčité duby činí dosud marnou dra-
 hotu —, a nakonec budeš starostlivě nahlížeti do plných,
 plničkových hnízd, budeš, budeš... a já s tebou. Vítám tě,
 květně, zde, kde jsi nejkrásnější.

Jdu k tobě, na místa, která jsou ti nejmilejší, z dědiny,
 20 kde také již vykonal jsi svůj milosrdný div a posypal všechny
 zahrady vonným sněhem. Jen trochu deštíků teď ještě,
 čerstvých, vonných, opravdových, aby poslední rozespalost
 byla smyta z tváří naší matičky, — hoj, ty květně rozmilý,
 ty svátku našich duší, bude to radost. Metám klobou-
 25 ček do výše, v trávě se válím a volám: Drahý! Drahý!
 Drahý!

Tady v tom tichu a v té vůni, tady s ptačími zpěvy a še-
 velícími ratolestmi, jaká to náhrada za naše bouřlivé máje!
 A sobecky šťasten nemohu ničeho litovati z toho, co bylo
 30 tak krásné a zevšednělo, zmalátnělo, zesprostáčelo. Jen
 otvírám smysly lačně a dokořán, dávám se prostoupiti
 božím hodem přírody a cítím: vždyť se nic nezměnilo, zů-
 staly naše zákony, veliké přílivy nemohou býti bez odlivů
 a nemožno nevěřiti.

35 Ovšem nechodíme již na Prvního máje do ulic. Neská-
 čeme časně rovnýma nohama z postele, abychom si co

nejdříve zatkli červený karafiát do knoflíkové dírky. Není
toho již třeba a nemáme co hledati v ulicích,

kde jako paškvil zašlých dní
mdle Rudý prapor zní

anebo snad nezní již vůbec. Příliv rozběhl se v písčinách
a nastal odliv. Voda na písčích je vlašná a špinavá od těch,
kteří ji kalí. Ale oceán, dovolte, kvůli tomu nezmizel ze
světa. A my víme, že má kdesi horoucí srdce, v němž to kypí
a bouří...

Lidská myšlenka a lidská touha letí prostě příliš rychle
vpřed a smetly by nejraději s jediným přílivem staleté bu-
dovy a změnilly tvářnost světa v noci z onoho na tento den
historický. Třeba však tlouci, aby bylo otevřeno, poněvadž
všecky dvěře nemožno vyraziti dobrými kopanci. A dlouho
třeba tlouci. Co to jen dá často těžké práce, nežli se dotlu-
čeme, stojíce s kusem papíru před úředním okénkem. A za
tímto okénkem toliko pouhý byrokrat podřimuje po tuč-
ném posnídání. Ale za okénkem, och nikoli, za branou
hrůzné pevnosti, před níž stojí dnešní davy tlčením una-
vené a špatnými pastýři obluzené, hoví si pán dnešního
světa, nikoli takový nebo onaký úředníček, a to, oč běží,
jest jeho dílo stejně strašlivé jako obdivuhodné, a jest jeho
život stejně hanebný jako velikolepý. A v jeho pevnosti ne-
jsou dosud všechny úhelny kameny rozviklány a řetězy jeho
padacích mostů nezrezivěly dosud úplně a báze jeho exis-
tence není dosud docela porušena a rozvrácena... Toť vše.
A není to k zoufání.

Dívám se naproti na jeden pěkný doubek na pokraji lesa.
Kterak se brání zdánlivě jarním ševalům, holý a chřestící,
jako by ani mízy v něm nebylo. Zeleň naň doléhá již ze
všech stran a on je tak svraščen a tup. A přece svlékl již
staré roucho rezivého listí; jeden, dva, nevím, zda bych
napočítal na něm více těch zkroucených mrtvolek loňských.
A přece míza stoupá již do jeho neochotných pupenů. Až
někdy zase usednu na tomto místě, bude již zelený. A jak
zelený! A jak mne bude pobízeti, abych z jeho krásného
listí upletl věnec pro svou dcerku! A jak se bude rozkoší

teteliti na slunci, obletován hmyzem! Nastal příliv a nic mu neodolá. Doubek se zazelená se všemi ostatními duby a doušky; musí se zazelenati. Kdyby toho neučinil, nebyl by to již doubek, byla by to trocha dříví, zcela malá trocha dubového dříví; bylo by veta po všech jeho nadějích: v mých širokých kamnech shořel by za půl zimního dne.

Nějací potomkové naši budou vzpomínati zašlé grácie a zapomenuté tragiky světa měšťanského a kapitalistického, jako my vzpomínáme prchlých půvabů a mrtvé tragiky rokoka. Budou to potomkové velmi, velmi pozdní, kteří budou mítí již zase smysl pro život vybraný a rozkošnický, pro smrt krásnou a elegantní, na kterou doufejme buržoazie dovede stejně kráčet, jako kráčela aristokracie. Neboť potomkové, kteří založí nový svět, budou zcela jiní, přísní a krutí, a budou nás proklínati.

Kdyby zde již byli a dýmem požárů vrávorat ryk nějakého nového Rudého praporu, řekl bych také: Vítám tě, květno! Ale nejsou zde a nevíme, kdy přijdou. Neměli-li pravdy ti, kteří prorokovali převrat za tolik a tolik let, snad mají pravdu ti, kteří říkají, že veliké převraty nadcházejí, když jsme se jich nejméně nadáli.

A samotinký uprostřed lesů pouštím uzdu představám, k nimž kulisy tak podivné tvoří pučící háje a doprovod tak nevhodný jásající ptáci. Ale náhle to zamrazí: Komu bys dnes podal pomocné ruky? Komu bys důvěřoval? Zda nebyly by tvou jedinou vírou, nadějí a radostí bizarní ozdoby klátící se na lucernách?

Žijeme, aspoň my tu žijeme, v době odlivu. A voda na pískách je kalná jako bahno a vlažná jako zvětralé slivky. Lidé, kteří myslí, myslí opatrně. Lidé, kteří jednají, jednají pro sebe. Dětičky, které věříte v krásný život pozemský, neklaníte se zlatému teleti, nechcete se státi ministry nebo tajnými rady ani měšťáckými, ani socialistickými, dětičky, hrstko skutečných blížních, nenáviděná, vysmívaná všemi chytráky, nepochopená, opuštěná všemi davy, co pro vás probůh mohla by učiniti dnes bouře v naší skleničce špinavé vody!

Žijeme v zemích, jichž opatrní otcové vychovali opatrné syny, a tak stará čínská zeď (pamatujete se, co to bylo jásoť v letech devadesátých, když padala!) stojí tu znovu kolem nás, úctyhodně tlustá, obdivuhodně neprodyšná. A naše okna jsou ucpána, dvěře dvojité; větry nesmí k nám odnikud. Pro naše mozky a srdce stačí lživé depeše o aférách a katastrofách.

5

Rozesmál jsem se, až srna, která pila dole u potoka, aniž jsem jí viděl, rozběhla se překotně zarostlou strání.

Lidičky dobří, máte pravdu, docela pravdu. Je to již důkaz nedozrálého mužství, vzpomíná-li člověk trochu hezky na divoké rudé máje z dob svého neukázněného jinošství, ale uvažovati dnes o tom, co by člověk dělal, kdyby... já to ani neřeknu — to je vrchol komiky...

10

Srna nahoře zastavila se, a nevidouc žádného podezřelého pohybu, jala se okusovat mladou zeleň. To uklidňuje uprostřed rozkošného lesního života, který, nemůže-li býti tak vroucně hluboký jako někdy život sociální, není nikdy ani tak sprostý jako tak často život v lidském mraveništi. To uklidňuje, a člověk se k tomu tulí jako poplašené dítě. Ale také tím roste.

15

A proto: Vítám tě, kvěťne! Nepřeji-li si skoro ani uvítati dnes ten jiný, vzácnější květen, vítám tebe aspoň, sladký obraze neodvratného, ale snad velmi vzdáleného renouveau lidstva a mého lidu. Poučuješ-li mne o neodvratnosti věčného přílivu a odlivu, učíš mne také soucitu a trpělivosti. A ta jistota, že se opět vrátíš, praví mi, že ti, kdož tě milují, aspoň sami sebe musí zachraňovati z doby, která tě nenávidí nebo nechápe. A brániti se odlivu s jeho vlašnostmi a opatrnostmi, s jeho bahny a zlatými telaty.

25

Když mi svinuli nad hlavou rudý prapor, pod nímž bylo mi tak dobře, a zašlapali jej bídě do bláta, hle, rozvinul jsem prapor smaragdový, který je mimo dosah lidské politiky. A vlaje také nade trůny...

30

Vstávám. Jaká pohoda! Sojka poskakuje zcela blízko v habří a je tak horlivě zaměstnána, že se ani neplaší. Dobrý lov, dravečku! A půjdu mimo mistra Bandoucha, abych mu přál: Brzký dešť! A sobě vezmu kytici blaťouchů,

35

neboť petrklíče již mi vadnou. A doma u otevřeného okna
pojme mne touha, kdybych tak mohl zezdola jednu třeš-
ňovou haluz povytáhnouti až k sobě nahoru, aby mi v okně
kvetla a svůj bílý sníh sypala mi na podlahu.